

اصلاح اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون

مصوب ۱۳۹۱/۵/۲۲

مقدمه

هیئت وزیران در راستای اختیار حاصل از ذیل اصل ۸۵ قانون اساسی و به استناد تبصره (۱) بند «و» ماده (۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- «اصلاح اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون» را به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی جهت بررسی در دستور جلسه مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۲ قرار داد و اصلاحات لازم را در این اساسنامه به تصویب رساند. پس از آن، این اصلاحیه جهت طی تشریفات قانونی مقرر در اصل ۸۵ جهت بررسی عدم مغایرت مفاد مصوبه با موازین شرع و قانون اساسی، طی نامه‌ی شماره ۴۸۳۶۵/۱۲۰۲۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۸ به شورای نگهبان ارسال شد.

شورای نگهبان پس از بررسی مصوبه در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۹ خود، مفاد آن را غیرمغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۱/۳۰/۴۸۰۹۹ مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۹ به هیئت وزیران اعلام کرد.

*****

تاریخ مصوبه هیئت وزیران: ۱۳۹۱/۵/۲۲

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۶/۲۹

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۲ بنا به پیشنهاد شماره ۶۹۰۹۴ مورخ ۱۳۹۱/۵/۳ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و به استناد تبصره (۱) بند (و) ماده (۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی^۱ - مصوب

۱. ماده (۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷: «ماده ۹- به منظور افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور به بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا پایان سال ۱۳۹۳، دولت موظف است اقدامات زیر را معمول دارد:
الف- ...

و- تأسیس بانک توسعه تعاون با سرمایه اولیه معادل پنج هزار میلیارد ریال از محل حساب ذخیره ارزی توسط

۱۳۸۷- تصویب نمود:

عبارت زیر به عنوان بند (ح) به ماده (۵) اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون^۱، موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۴۴۹۳۰/ت/۴۲۶۸۳ هـ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ اضافه می‌شود:
 «۷- وصول و نگهداری چهار درصد سود خالص موضوع بند (۳) تبصره (۲) ماده (۲۵)^۲

دولت برای تأمین منابع سرمایه‌ای بخش تعاون. اساسنامه این بانک حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با رعایت قوانین و مقررات بانکی با پیشنهاد مشترک وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. وزیر تعاون رئیس مجمع عمومی بانک مذکور خواهد بود.

تبصره ۱- صندوق تعاون پس از تأسیس بانک توسعه تعاون با اصلاح اساسنامه به صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون بدون داشتن حق ایجاد شعبه، تبدیل می‌شود. شعب صندوق با کلیه امکانات، دارایی و نیروی انسانی آن به بانک توسعه تعاون واگذار می‌شود. تسویه حساب فی‌مابین صندوق و بانک توسط کارگروهی متشکل از وزیر تعاون، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف حداکثر سه ماه پس از واگذاری شعب انجام می‌گردد.»

۱. ماده (۵) اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۴: «ماده ۵- موضوع فعالیت صندوق، کمک به توسعه بخش تعاونی از طریق انجام تضمین‌ها و اقدامات زیر است:

الف- تضمین اعتبارات و سرمایه‌گذاری‌ها، تعهدات، مطالبات و معاملات شرکت‌های تعاونی.

ب- تضمین اصل و سود تسهیلات اعطایی بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری به شرکت‌های تعاونی.

پ- جبران بخشی از خسارت‌های ناشی از حوادث طبیعی و غیرمترقبه، نوسانات شدید بازار و بحران‌های اقتصادی داخلی و خارجی براساس دستورالعمل مصوب مجمع عمومی و در حدود اعتبارات مصوب.

ت- ارزیابی، رتبه‌بندی و تحلیل ریسک (خطر) ذی‌نفعان ضمانت‌نامه‌ها و بیمه‌ها و جلب همکاری شرکت‌ها و مؤسسات بین‌المللی ارزیابی و رتبه‌بندی سرمایه‌گذاران، صادرکنندگان و خریداران.

ث- جلب همکاری بانک‌ها، بیمه‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری داخلی و خارجی و همکاری متقابل در تحقق اهداف صندوق و سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها و قبول ضمانت اتکایی با اولویت بانک توسعه تعاون.

ج- همکاری و مشارکت متقابل با دستگاه‌های اجرایی در خصوص موضوع فعالیت صندوق.

چ- به کارگیری قابلیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، تجارت الکترونیکی و نرم‌افزارهای تخصصی مدیریت منابع مالی و تحلیل ریسک (خطر) در راستای تحقق اهداف و موضوع فعالیت صندوق.

تبصره- پوشش ریسک (خطر) سرمایه‌گذاری‌ها و معاملات و سایر فعالیت‌های صندوق در صورت نیاز در چارچوب آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که به پیشنهاد هیئت مدیره به تأیید مجمع عمومی می‌رسد.»

۲. ماده (۲۵) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰: «ماده ۲۵- سود خالص شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در هر سال مالی به ترتیب زیر تقسیم می‌شود:

۱- از حداقل پنج درصد (۵٪) به بالا با تصویب مجمع عمومی عادی به عنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور می‌شود.

تبصره ۱- ذخیره قانونی تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان یک چهارم معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد، الزامی است.

تبصره ۲- تعاونی‌ها می‌توانند تا حداکثر یک دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود بکار ببرند.

۲- حداکثر پنج درصد (۵٪) از سود خالص به عنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی به حساب مربوط منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی عادی است.

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۰ - از طریق بانک توسعه تعاون به عنوان بانک عامل عهده‌دار وظایف شعب صندوق تعاون (سابق) و پرداخت هزینه‌های آموزشی، تحقیقی و ترویج طبق برنامه‌های مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.»

دیدگاه مغایرت

الف) یک اشکال شکلی در بند (ح) ماده (۵) وجود دارد. در متن مصوبه آمده است: «عبارت زیر به عنوان بند (ح) به ... اضافه می‌شود»، اما در ذیل این مصوبه، بند (۷) ذکر شده است که به نظر می‌رسد با توجه به اینکه ترتیب ردیف‌ها به صورت حروف الفبایی است، در اصلاحیه سهواً به جای (ح)، عدد (۷) ذکر شده است که زائد بوده و باید جهت حذف آن، تذکر داد. ب) همچنین در بند اصلاحی به اشتباه، «بند (۳) تبصره (۲) ماده (۲۵)» نوشته شده است، در حالی که ماده (۲۵) بر اساس بند نگارش یافته است نه تبصره؛ لذا به جای «بند (۳) تبصره (۲) ماده (۲۵)» باید «بند (۳) ماده (۲۵)» ذکر گردد.

نظر شورای نگهبان

- اصلاحات انجام گرفته در اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون، با موازین شرع و قانون اساسی مغایرت ندارد.
- تذکر (۱): عدد (۷) حذف و بند (ح) جایگزین آن گردد.
- تذکر (۲): عبارت «تبصره (۲)» باید حذف گردد.

نظر نهایی شورای نگهبان

اصلاحیه اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون، مصوب هیئت وزیران، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.
تذکرات:
- عدد (۷) حذف و بند (ح) جایگزین آن گردد.
- عبارت «تبصره (۲)» باید حذف گردد.

۳- چهار درصد از سود خالص به عنوان حق تعاون و آموزش به صندوق تعاون واریز می‌گردد.
۴- درصدی از سود جهت پاداش به اعضاء، کارکنان، مدیران و بازرسان به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی تخصیص داده می‌شود.
۵- پس از کسر وجوه فوق باقیمانده سود خالص به ترتیبی که در اساسنامه و شرایط ضمن عقد پذیرفته می‌شود، تقسیم می‌گردد.»